

Protestantse Kerk

In gesprek over Hooglied

In het bijbelboek Hooglied wordt de liefde heel lijfelijk bezongen. Hij zingt over haar, en zij zingt over hem. Generaties christenen hadden het daar maar wat moeilijk mee. Hoort zo'n boek eigenlijk wel thuis in de Bijbel? En daarnaast is de vraag: gaat het boek eigenlijk wel over God?

Welke betekenis ook aan Hooglied gegeven wordt, het is duidelijk dat Hooglied een lied is over de liefde. Een lied dat zingt van aantrekken en afstoten, van verlangen en gemis. Een lied waarin we allemaal wel iets herkennen, al golft ons haar misschien niet 'als een kudde geiten' en lijkt onze buik in de verste verten niet (meer) op 'een schijf van ivoor'....

Inleiding

Het boek Hooglied is een bijzonder boek in de Bijbel. Een beetje een vreemde eend in de bijt. Zo af en toe wordt het in de kerk gelezen.

- Herinnert u zich dat Hooglied vroeger gelezen werd? Thuis of in de kerk?
- Wat is, vanuit uw eerste herinnering, de betekenis die aan dit boek gegeven werd?

Liefde

Het eerste woord waar het bijbelboek Hooglied mee geassocieerd wordt, is 'liefde'. Het boek gaat over de liefde tussen een man en een vrouw, tussen een jongen en een meisje. Of het gaat over de liefde tussen God en mensen, tussen God en zijn volk. Hoe het ook is, liefde is de kern waar alles om draait. En iedereen heeft wel zo zijn of haar eigen ervaringen in de liefde.

- Herinnert u zich uw eerste verliefdheid/liefde? Zou u er iets over willen vertellen?
- Heeft deze eerste liefde invloed gehad op uw latere leven? Op welke manier?

Al vanaf het eerste hoofdstuk wordt in Hooglied onomwonden over de liefde gesproken. Leest u bijvoorbeeld met elkaar de volgende verzen uit hoofdstuk 1:

Hij

⁹ Vriendin van mij,

*met een merrie voor farao's wagen
vergelijk ik jou!*

*¹⁰ Hoe lieflijk zijn je wangen en je ringen,
hoe sierlijk zijn je hals en je ketting.*

*¹¹ Laten we een gouden sieraad voor je maken,
bezaaid met zilveren stipjes.*

Zij

¹² *Nu mijn koning op zijn rustbed ligt,
geurt mijn nardus zoet.*

¹³ *Mijn lief is mij een bundel mirre,
hij slaapt tussen mijn borsten.*

¹⁴ *Mijn lief is mij een hennatros
in de wijngaarden van Engedi.*

Hij

¹⁵ *Je bent zo mooi, vriendin van mij,
je bent zo mooi!
Je ogen zijn duiven.*

Zij

¹⁶ *Wat ben je mooi, mijn lief,
wat ben je bekoorlijk.
Het groen is ons bed,*

¹⁷ *de balken van ons huis zijn ceders,
de binten zijn cipressen.*

- Welk vers vindt u het meest opvallend? Waarom?
- Hoe vindt u het dat de schrijver van Hooglied op deze manier over de liefde zingt? Herkent u er iets in van vanuit uw eigen leven?

Verlangen

Hooglied is, naast een lied over de liefde, ook een lied van verlangen. Een lied over uitreiken naar en uitkijken naar iets dat (hopelijk) komt. Het lied zingt dan van het verlangen dat God heeft naar zijn bruid (zijn volk), en het verlangen van die bruid naar God. Verschillende mystici hebben de taal van het Hooglied gebruikt om iets te vertellen over de omgang tussen God en mens.

Leest u, met dit in uw achterhoofd, samen de volgende verzen uit hoofdstuk 3:

¹ 's Nachts in mijn slaap zoek ik mijn lief.

Ik zoek hem, maar ik vind hem niet.

² Laat ik opstaan, rondgaan in de stad,

laat ik in de straten, op de pleinen,

zoeken naar mijn allerliefste.

Ik zoek hem, maar ik vind hem niet.

³ De wachters vinden mij

op hun ronde door de stad.

'Hebben jullie mijn lief ook gezien?'

⁴ Nog maar nauwelijks ben ik hun voorbij

of ik vind mijn lief.

Ik grijp hem vast en laat hem niet meer los
tot ik hem gebracht heb in mijn moeders huis,

in de kamer van haar die mij baarde.

⁵ Meisjes van Jeruzalem,

ik bezweer je bij de gazellen, bij de hinden op het veld:

wek de liefde niet, laat haar niet ontwaken
voordat zij het wil.

- Wat zeggen deze verzen volgens u over het verlangen van mensen naar God?
- Welke lessen zouden we daar als mens uit kunnen trekken?
- Herkent u iets van dit verlangen naar God?

Tot slot

Een andere naam voor het boek Hooglied is 'Lied der liederen', ofwel: het lied dat alle andere liederen overtreft, dat zoveel betekenis en inhoud heeft dat geen enkel ander lied daar tegenop kan. Het is een lied waar je je leven mee door kunt komen, een lied dat alles bevat. Een lied dat je raakt en ontroert.

De meeste mensen kennen ook een lied dat veel voor hen betekent. Anders dan het Hooglied komt het soms echter niet uit de ijbels, maar is het een lied dat ook op de radio klinkt, of wat in de kerk gezongen wordt. Met zo'n lied kun je jarenlang, soms een leven lang, een bijzondere band hebben.

Vertelt u elkaar, tot slot van deze bijeenkomst:

- Heeft u zelf zo'n 'lied der liederen'?
- Zo ja, wilt u iets vertellen van de betekenis die dit lied voor u heeft?

Wellicht is het mogelijk om sommige liederen met elkaar te luisteren (door ze bijvoorbeeld af te spelen op cd) of samen te zingen.

Annemarie Roding, predikant binnen de Protestantse Kerk in Nederland en geestelijk verzorger bij Careyn